

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU

„Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

Reģistrācijas numurs 40003480798

Nīcgales iela 26, Rīga, LV-1035, tālrunis 67575580, fakss 67548302, elektroniskais pasts rtrit@rtrit.lv, www.rtrit.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

2026.gada 2.februārī

Nr. 1.4./2

ĒTIKAS KODEKSS

*Izdots saskaņā ar
Ministru kabineta 2017. gada 17. oktobra noteikumu Nr. 630
"Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām
korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas
personas institūcijā" 7.4. apakšpunktu*

I. Vispārīgie noteikumi

1. Ētikas kodekss ir Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk – iestāde) ētikas pamatprincipu, uzvedības normu un vērtību kopums, kā arī nosaka ar to saistītās tiesības, pienākumus un atbildību.
2. Ētikas kodeksā iekļautie ētikas un uzvedības pamatprincipi ir vienlīdz saistoši izglītojamiem un visiem izglītības iestādes darbiniekiem neatkarīgi no ieņemamā amata.
3. Kodekss nav izsmeļošs ētikas un uzvedības normu uzskaitījums, un tā piemērošana papildināma ar vispārpieņemtām sabiedrības vērtībām un profesionālās ētikas praksi.

II. Profesionālās ētikas principi visiem izglītības iestādes darbiniekiem

4. Iestādes darbinieki rīkojas profesionāli un atbildīgi, ievērojot godīgumu, cieņu un taisnīgumu, pildot amata pienākumus atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, iestādes iekšējiem noteikumiem un profesionālās ētikas principiem.
5. Iestādē tiek ievērots diskriminācijas aizliegums un vienlīdzīgas attieksmes princips neatkarīgi no personas dzimuma, vecuma, invaliditātes, rases vai etniskās piederības, valodas, izcelsmes, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai citādiem uzskatiem, sociālā vai mantiskā stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem, kas nav saistīti ar personas profesionālo darbību.
6. Savstarpējā sadarbībā un komunikācijā ar citām personām darbinieki ievēro cieņu, uzticēšanos, vienlīdzīgu attieksmi un iekļaujošu pieeju.

7. Konfliktsituācijās darbinieki saglabā konstruktīvu, objektīvu un profesionālu attieksmi, atturoties no personīga aizvainojuma izrādīšanas vai emocionālas rīcības.
8. Darbinieki atbalsta iestādes kopējo mērķu sasniegšanu, veicinot ētisku, drošu un uz attīstību vērstu vidi.
9. Ikviens darbinieks tiek aicināts respektēt domas un runas brīvību, saskarsmē būt atklāts, savu viedokli publiskajā telpā, tai skaitā sociālajos tīklos, paust godprātīgi un pamatoti, izvairoties no nepamatotas kritikas, apvainojumiem vai nepatiesas informācijas izplatīšanas.
10. Darbinieki respektē un ciena citu kolēģu darbu, neiejaucas citu kolēģu darba procesos. Jebkura kritika ir konstruktīva un pamatota.
11. Darbinieks nenovirza savu tiešo amata pienākumu izpildi citam darbiniekam bez saskaņošanas ar tiešo vadītāju vai bez attiecīgā darbinieka piekrišanas.

III. Profesionālās ētikas vērtības un pamatprincipi pedagogiem

12. Pedagoģs ievēro šādas vērtības un tajās balstītus ētikas pamatprincipus:

12.1. profesionalitāte un efektivitāte:

- 12.1.1. izmanto un attīsta pedagoga darbā nepieciešamās kompetences, prasmes un zināšanas;
- 12.1.2. ir mērķtiecīgs un orientēts uz rezultātu, izprot savus amata uzdevumus un ir ieinteresēts to kvalitatīvā izpildē;
- 12.1.3. strādā efektīvi, izvirzīto mērķi un kvalitatīvu rezultātu sasniedzot ar samērīgiem resursiem;
- 12.1.4. rīcība, lēmumi un viedokļi ir pamatoti un izsvērti, balstīti situācijas analīzē, objektīvos faktos un datos;
- 12.1.5. ir atvērts pārmaiņām un iesaistās jaunu pieeju un inovāciju radīšanā un izmantošanā;
- 12.1.6. ievēro darba un privātās dzīves līdzsvaru;
- 12.1.7. organiski savieno sevis un citu izglītošanos atbilstoši cilvēka, cilvēces un sabiedrības attīstības perspektīvām – ar audzināšanu, profesionālo meistarību un kultūru;
- 12.1.8. tiecas iepazīt gan cilvēces pieredzē uzkrāto, gan jauno, kas ienāk zinātnē, mākslā un dzīvē;
- 12.1.9. ir ieinteresēts un aktīvs savā profesionālās kompetences pilnveidē, uzkrāj zināšanas, mērķtiecīgi popularizē tās;

12.2. godprātība, taisnīgums:

- 12.2.1. savus pienākumus pilda godprātīgi – godīgi, atklāti un patstāvīgi, ievērojot normatīvos aktus, ētikas normas un citas saistošas prasības;
- 12.2.2. pildot pienākumus, ievēro objektivitāti un neitralitāti;
- 12.2.3. nepieļauj nonācšanu interešu konflikta situācijā un laikus informē par personiskām interesēm vai citiem apstākļiem, kas var radīt personīgu ieinteresētību un traucēt godprātīgai pienākumu veikšanai;
- 12.2.4. informē (ceļ trauksmi) par iespējamiem pārkāpumiem, kurus novēro, pildot pienākumus. Toleranti izturas pret pedagogiem, citiem darbiniekiem, kas ceļ trauksmi par iespējamiem pārkāpumiem;

- 12.2.5. neatkarīgi no piederības kādai politiskai vai profesionālai organizācijai neitrāli izturas pret ikvienu personu;
- 12.2.6. atbildīgi izturas pret pienākumu izpildes laikā iegūtu informāciju un izmanto to tikai pienākumu izpildes vajadzībām;
- 12.2.7. kopj saskarsmes kultūru: lai panāktu saskaņu, ieklausās otrā un vienmēr pamato savus uzskatus, bet nekad neuzspiež tos;
- 12.2.8. taisnīgi vērtē mācību sasniegumus, nepieļauj izglītojamo spēju un rīcības nevērīgu un nepamatotu novērtējumu;
- 12.2.9. konfliktsituācijas risina, nevairoties no konstruktīviem, pedagoģiski nepieciešamiem kompromisiem, neatgādina izglītojamiem, kolēģiem sen atrisinātus konfliktus;
- 12.3. **atbildība:**
 - 12.3.1. pienākumus pilda atbildīgi un rūpīgi;
 - 12.3.2. spēj pieņemt skaidrus un pamatotus lēmumus un uzņemties atbildību par tiem;
 - 12.3.3. nodrošina lietderīgu, produktīvu, efektīvu un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību;
 - 12.3.4. spēj atzīt savas kļūdas un uzņemties atbildību par tām;
 - 12.3.5. apzinās, ka katra pedagoga uzvedība un rīcība veido kopējo pedagoga tēlu, ietekmē sabiedrības attieksmi pret pedagogiem un izglītības sistēmu;
 - 12.3.6. darbs sabiedrības labā, valsts ilgtspēja un sabiedrības labklājība;
 - 12.3.7. rīkojas sabiedrības interesēs, panākot iespējami lielu labumu sabiedrībai, veicina pilsonisko līdzdalību;
 - 12.3.8. izprot izglītojamo vajadzības un iespējas, ievēro privātpersonu tiesības un intereses;
 - 12.3.9. pildot pienākumus, ievēro tiesiskuma un politiskās neitralitātes principu, kā arī rīkojas saskaņā ar profesionāliem kritērijiem neatkarīgi no savas politiskās piederības;
 - 12.3.10. ievēro visu sabiedrības locekļu līdztiesīgumu, kā arī taisnīguma principu, rōdot taisnīgus un samērīgus risinājumus;
 - 12.3.11. veido sadarbībā, uzticībā un savstarpējā cieņā balstītas attiecības ar kolēģiem, izglītojamiem, vecākiem;
 - 12.3.12. vienmēr apzinās savu atbildību par izglītojamiem, sabiedrību un valsti, ir izglītojamo potenciālo iespēju atraisītājs, viņu personību veidotājs;
 - 12.3.13. ir lojāls izglītības iestādei, valstij un tās Satversmei, vienlaikus droši izmanto arī konstruktīvu un cieņu neaizskarošu kritiku;
 - 12.3.14. ir kultūrvides veidotājs, rōdot izglītojamo spējām atbilstošu praktisku izpausmes iespēju sevis un apkārtnes veidošanā;
 - 12.3.15. ar savu piemēru sekmē pilsonisko līdzdalību sabiedrībā;
 - 12.3.16. ar savu darbu un dzīves veidu apliecina stingru nostāju pret ļaunumu un netaisnību, pret negodīgumu un netikumību;
 - 12.3.17. neizmanto savu amatu, lai uzspiestu kādus politiskus vai reliģiskus uzskatus;
 - 12.3.18. ar savu darbu sekmē valsts ilgtspējīgu attīstību un sabiedrības labklājību;
 - 12.3.19. prasmīgi līdzsvaro dažādu izglītības jomā iesaistīto pušu, sabiedrības un valsts kopējās intereses;
 - 12.3.20. kritiski izvērtē un stratēģiski spriež par pārmaiņām sabiedrībā un globālajiem procesiem;

- 12.3.21. sekmē Latvijas vērtību un tradīciju ievērošanu;
- 12.3.22. uzkrāj zināšanas, mērķtiecīgi popularizē tās;
- 12.4. **sadarbība, cieņa un koleģialitāte:**
 - 12.4.1. pienākumus veic kā kopīgos mērķos balstītu komandas darbu, kas ietver saliedētību, izpalīdzību un saskaņotu rīcību;
 - 12.4.2. veido cieņā un koleģialitātē balstītas attiecības ar citiem pedagogiem, citiem izglītības iestādes darbiniekiem, izglītojamiem, vecākiem, izrāda iniciatīvu un elastību;
 - 12.4.3. ir atklāts pret kolēģiem, izglītojamiem, vecākiem, veicina savstarpēju komunikāciju un informācijas apmaiņu;
 - 12.4.4. ar cieņu izturas pret savu un citu kolēģu darba laiku, darba jautājumus iespējami risinot darba laikā;
 - 12.4.5. rūpējas par koleģialitāti, atklāti vēršas pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības kolektīvā;
 - 12.4.6. atbalsta kolēģu pedagoģiskos meklējumus;
 - 12.4.7. atzīst kolēģu pasniedzamo mācību priekšmetu, kursu un moduļu nozīmi un svarīgumu, neizceļ savu mācību priekšmetu, kursus un modulus uz citu noniecināšanas rēķina;
 - 12.4.8. dalās savā pieredzē un pedagoģiskajos atklājumos;
 - 12.4.9. aizmuguriski nekritizē kolēģus, nedara neko tādu, kas varētu mazināt kolēģa autoritāti. Izglītības iestādes mikroklimata labā sniedz labvēlīgu, konstruktīvu analīzi un novērtējumu;
 - 12.4.10. attiecībās ar izglītības iestādes vadību ņem vērā, ka tās autoritāte ir veselīga kolektīva pamats;
 - 12.4.11. komunikācijā ar izglītojamo vecākiem un citām personām ir labvēlīgs un draudzīgs, informē viņus par izglītības iestādes dzīvi, mērķiem, veikumu un vajadzībām;
 - 12.4.12. veicina pedagoģisko zināšanu izplatīšanu, tikumu veidošanu un uzturēšanu izglītības iestādē.

IV. Ētiskas uzvedības pamatprincipi izglītības iestādes darbiniekiem

- 13. Iestādes darbinieki savā profesionālajā darbībā ievēro cieņpilnu, korektu un labvēlīgu attieksmi pret kolēģiem, izglītojamiem, viņu likumiskajiem pārstāvjiem un citām personām, ar kurām notiek sadarbība darba pienākumu izpildes ietvaros.
- 14. Darbinieki neizmanto izteicienus, rīcību vai žestus, kas var aizskart citu personu pašcieņu, godu vai cieņu. Darbinieki izrāda iecietību pret citu uzskatiem, pārliecību un dzīvesveidu, ievērojot profesionālas saskarsmes principus.
- 15. Ja rodas kļūdas, pārpratumi vai problēmsituācijas, darbinieki tās risina savstarpēji, pēc iespējas iesaistot tikai tieši attiecīgajā situācijā iesaistītās personas. Problēmsituāciju risināšanā darbinieki ievēro lojalitāti, savstarpēju cieņu un profesionālās ētikas normas.
- 16. Darbinieki veicina kārtīgu, drošu, sakoptu un lietīšku darba vidi, izrādot cieņu pret iestādes koplietošanas telpām, aprīkojumu, mācību materiāliem un citu iestādes īpašumu.
- 17. Apzinoties savu saistību ar iestādi, darbinieki gan darba laikā, gan ārpus tā rīkojas tā, lai neapdraudētu iestādes reputāciju, iestādes darbības tiesiskumu vai sabiedrības uzticību tai.

18. Tiešsaistes saziņā, tostarp sociālajos tīklos, darbinieki pauž savu viedokli cieņpilni, neizplata informāciju, kas ir pretrunā ar vispārpieņemtajām ētikas normām, kā arī atturas no izteikumiem vai darbībām, kas var kaitēt izglītojamo, kolēģu vai iestādes interesēm.

V. Ētiskas uzvedības principi pedagogiem

19. Pedagogs ir pieklājīgs, korekts un labvēlīgs pret kolēģiem, izglītojamiem, vecākiem un citām personām. Pedagogs nepieļauj goda vai cieņas aizskaršanu, augstprātīgu izturēšanos.
20. Pedagogs nelieto izteikumus, žestus un mājienus, kas var būt aizskaroši citu pašcieņai, ir iecietīgs pret citu personu uzskatiem un pārliecību.
21. Pedagogs uz kolēģu kļūdām darba procesā norāda personīgi, bez trešo personu starpniecības vai līdzdalības.
22. Pedagogs uztur darba vidi kārtīgu un lietīšku.
23. Pedagogs, apzinoties savas profesijas pārstāvju atrašanos pastiprinātas sabiedrības uzmanības lokā, gan darbā, gan ārpus darba rīkojas tā, lai nekaitētu sev, pedagoga profesijas prestižam, izglītības iestādei, pašvaldībai, valstij un sabiedrībai kopumā.
24. Pedagogs sadarbībā ar izglītības iestādi konstruktīvi risina profesionālos jautājumus un radušās problēmas, gādā par izglītības iestādes prestižu.
25. Pedagogs tiešsaistes sociālajos medijos neievieto un npublicē komentārus, informāciju, attēlus, fotogrāfijas vai video, kas ir pretrunā ar pedagoga profesijas un vispārējām ētikas vērtībām un pamatprincipiem.
26. Pedagogs neizmanto savu stāvokli un nozīmīgumu, lai šantažētu vai citādi negodīgi ietekmētu izglītojamos.

VI. Ētiskie principi izglītības iestādes vadības darbiniekiem

27. Izglītības iestādes vadība:
 - 27.1. sekmē profesionālas darba atmosfēras veidošanos, lai attiecības ar un starp pedagogiem un citiem izglītības iestādes darbiniekiem būtu vērstas uz savstarpēju cieņu, sadarbību, saprašanos, labvēlību un uzticēšanos;
 - 27.2. neizmanto amata stāvokli savās interesēs;
 - 27.3. nepieļauj nepamatotu, rupju iejaukšanos pedagoga profesionālajā darbībā;
 - 27.4. atklāti, savlaicīgi un korekti informē pedagogus par veicamajiem uzdevumiem, izmaiņām darba organizācijā, darba slodzē, darba samaksā, nepieļaujot informācijas kavēšanu, slēpšanu vai nepamatotu konfidencialitāti;
 - 27.5. nodrošina vienlīdzīgu pieeju visu pedagogu profesionālās izaugsmes veicināšanā, atbalsta pedagogu iniciatīvu, priekšlikumus darba procesa un darba vides uzlabošanā, stiprina pedagoga autoritāti;
 - 27.6. pedagoga darbu kontrolē cieņpilni, ar izpratni pret pieļautajām kļūdām, sniedz atbalstu kļūdu labošanā. Darba pārbaūžu un analīzes gaitā nepieļauj pedagoga pašcieņas aizskaršanu, neizpauž konfidenciālu informāciju par pedagogu, izvairās no moralizēšanas, trūkumu pārspīlēšanas.

VII. Izglītojamo ētikas pamatprincipi

28. Mācoties izglītības iestādē, ikviens izglītojamais apņemas:
 - 28.1. apgūt izglītības programmu, lai kļūtu par konkurētspējīgu darbinieku savā specialitātē;
 - 28.2. mācīties patstāvīgi, godīgi un atbildīgi;
 - 28.3. noteiktā kārtībā un laikā apmeklēt nodarbības un saskaņā ar nodarbību plāniem piedalīties praksēs, kārtot ieskaites, eksāmenus un citus pārbaudījumus;
 - 28.4. neuzdot par saviem citu personu sagatavotus darbus vai to daļas (fragmentus, elementus, risinājumus);
 - 28.5. pārbaudījumos neizmantot mācībspēka neatļautus materiālus;
 - 28.6. aizstāvēt tiesības būt vienlīdzīgiem iespējās un prasībās izglītības procesā;
 - 28.7. cienīt mācībspēku un citu darbinieku darbu;
 - 28.8. nodarbību laikā izslēgt mobilos tālruņus un citas ar nodarbību nesaistītas ierīces;
 - 28.9. ar savu rīcību, attieksmi un uzvedību netraucēt nodarbības gaitu;
 - 28.10. publiski vērtējot mācībspēku centienus, spējas un profesionālo sagatavotību, būt objektīvam;
 - 28.11. nebojāt iestādes telpas, inventāru, teritoriju, apstādījumus un nepieļaut to citiem;
 - 28.12. pieklājīgi, laipni, izpalīdzīgi, ar cieņu izturēties pret citiem izglītojamiem, mācībspēkiem, darbiniekiem un viesiem;
 - 28.13. sociālajos tīklos neievietot un nepublicēt komentārus, informāciju, attēlus, fotogrāfijas vai video, kas ir pretrunā ar iestādes vērtībām un ētikas pamatprincipiem.
 - 28.14. jebkuram izglītojamam ir tiesības mācību un audzināšanas procesā izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, neaizskarot citu personu cieņu un godu.
 - 28.15. celt iestādes prestižu Latvijā un ārpus tās robežām;
 - 28.16. vienmēr un visur būt iestādes cienīgam pārstāvim un tā goda aizstāvim;
 - 28.17. izvairīties un atteikties no jebkādas darbības, kas grauj paša godu un prestižu;
 - 28.18. izmantojot sociālos tīklus vai citus publiskus kanālus, ievērot cieņu pret iestādi, pedagogiem, darbiniekiem un citiem izglītojamiem;
 - 28.19. atklāti vērsties pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības iestādē, aizmuguriski nekritizēt savus iestādes biedrus, pedagogus un darbiniekus;
 - 28.20. nepieļaut rupju un necenzētu vārdu lietošanu, kopt valodas un dialogu kultūru;
 - 28.21. iestādē ierasties tīrā un kārtīga izskata apģērbā, kas neradītu diskomfortu izglītojamajiem un iestādes darbiniekiem.

VIII. Interesešu konflikts

29. Pedagogam ir jābūt informētam par iespējamiem interesešu konfliktiem, jāpārzina iespējamās riska jomas, kurās šādi konflikti var rasties. Interesešu konflikta situācijās pedagogs rīkojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par interesešu konflikta novēršanu un ētikas normām.
30. Pedagogi nepieņem dāvanās materiālus labumus, pakalpojumus no personām, kuras kaut kādā veidā varētu ietekmēt viņa darba pienākumu izpildi, lēmumu pieņemšanu vai radīt interesešu konfliktu.

31. Nav pieļaujama amata stāvokļa un izglītības iestādes resursu izmantošana privāto interešu risināšanai.

IX. Ētikas pārkāpumu izskatīšanas kārtība

32. Par ētikas kodeksa ievērošanu atbildīgs ir katrs izglītības iestādes darbinieks un izglītojamais.
33. Lai nodrošinātu ētikas kodeksā noteikto pamatprincipu ievērošanu, nodrošinātu darbinieku konsultēšanu ētikas jautājumos, izskatītu sūdzības un iesniegumus par darbinieku neētisku rīcību, izglītības iestādes direktors ar rīkojumu izveido Ētikas komisiju un izstrādā Ētikas komisijas nolikumu.
34. Iesniegumi par iespējamu Ētikas kodeksa normu neievērošanu sākotnēji tiek iesniegti izglītības iestādes valdes loceklim - direktoram.
35. Izglītības iestādes valdes loceklis - direktors izvērtē iesnieguma saturu un, ja nepieciešams, atrisina to sarunu ceļā, neiesaistot Ētikas komisiju.
36. Ja valdes loceklis - direktors pats ir iesaistīts iespējamā pārkāpumā vai ir interešu konflikts, iesniegums tiek virzīts valdes locekļa - direktora vietniekam, kurš nosūta lietu izskatīšanai Ētikas komisijai.
37. Ja lieta netiek atrisināta sarunu ceļā vai ir nepieciešams papildu izvērtējums, valdes loceklis - direktors nosūta iesniegumu izskatīšanai Ētikas komisijas priekšsēdētājam atbilstoši Ētikas komisijas nolikumam.

X. Noslēguma jautājums

38. Atzīt par spēku zaudējušiem 2021.gada 15.septembraī apstiprinātos iekšējos noteikumus Nr.1.4./14 "Ētikas kodekss".

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane